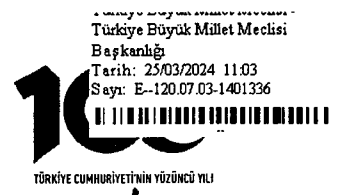




T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı



Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 25/03/2024 11:03
Sayı: E-120.07.03-1401336

7/2543
6K 13

Sayı : E-54045643-610-13665021

Konu : Soru Önergesi (7/2543)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 03.08.2023 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1260154 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Aydın Milletvekili Sayın Evrim KARAKOZ'a ait 7/2543 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/2543) (2 Sayfa)





T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**AYDIN MİLLETVEKİLİ SAYIN EVRİM KARAKOZ'A AİT 7/2543 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Ülkemiz FAO verilerine göre 2022 yılı itibarıyla koloni varlığı ve bal üretimi açısından Çin'den sonra 2'nci sıradadır. Dünya kovan varlığı 2022 verilerine göre 101 milyon adet, bal üretimi ise 1,8 milyon tondur.

TÜİK'in kurumsal internet sayfasında yayımlanan 2023 yılı verilerine göre 9,2 milyon adet kovan varlığına sahip olan ülkemizde yıllık bal üretimimiz 115 bin tondur.

Arıcılık faaliyeti mevsimlere, bitki örtüsüne ve coğrafik şartlara bağlı olarak değişim göstermektedir. Ortalama kovan başı verimimiz 13 kg'dır. Arıcılık faaliyetleri tamamen mevsim şartlarına bağlı bir üretim olduğundan yıldan yıla değişmekle birlikte gezginci bir arıcı ortalama kovan başına bir teneke (27 kg) süzme bal alabilmektedir.

Arıcılık potansiyelinin ekonomiye kazandırılması, beklenen hedeflere ulaşılması ve arı kolonilerinin beslenmesinde kullanılan şeker, ilaç ve nakil gibi masrafların sübvansede edilmesi Bakanlığımızın önemli amaçlarından biridir. Bu doğrultuda arıcılıkta kalite ve sürdürülebilirliği sağlamak için arıcılık sektörü Bakanlığımız tarafından 2003 yılından itibaren desteklenmektedir. Bu desteklemeler ana arı ile başlamış olup bal desteği ile devam etmiştir. 2009 yılından itibaren Bakanlığımızca her yıl artırılarak arılı kovan, damızlık ana arı ve alet ekipman desteği verilmektedir.

Balın asgari teknik ve hijyen kuralları ile gıda güvenirliliği kriterlerinin yer aldığı 22.04.2020 tarihli ve 31107 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Bal Tebliği, Kodeks Alimentarius Bal Standardı ve Avrupa Birliği Bal Direktifi dikkate alınarak hazırlanmıştır. Tebliğin ürün özellikleri başlıklı 5'inci maddesinde bala dışarıdan herhangi bir madde katılmayacağına dair hüküm bulunmaktadır.

Bakanlığımıza bağlı gıda kontrol laboratuvar müdürlüklerimizde taklit ve tağşiş yöntemlerinin tespiti amacıyla yeni analiz metotları araştırılmakta, validasyon/verifikasyon çalışmaları yürütülmektedir. Taklit ve tağşişli ürünleri üreten, ithal eden veya kendi adı veya ticari unvanı altında piyasaya arz eden gıda işletmecisi ile izlenebilirliğini sağlamadan piyasaya arz eden perakende gıda işletmecisine yönelik uygulanacak idari yaptırımlarla ilgili olarak 7255 sayılı "Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun" ile 5996 sayılı Kanun'da öngörülen idari para cezaları artırılmış, ayrıca adli para cezaları ve faaliyetten men gibi yaptırımlar getirilmiştir.

Bakanlığımız bünyesinde il ve ilçe müdürlükleri personeli tarafından arılı kovanların belirli aralıklarla sağlık kontrolleri yapılmaktadır. Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğümüz tarafından her yıl yayımlanan "Hayvan Hastalıkları ile İlgili Mücadele ve Hayvan Hareketleri Kontrolü Genelgesi" tüm paydaşlarla paylaşılmakta, bu kapsamda eğitimler düzenlenmektedir.

Söz konusu kontrollerde ve eğitimlerde bal üreticilerine hastalıklardan korunma, bakım-besleme ve temizlik-dezenfeksiyon konularında gerekli bilgiler sağlanmaktadır. Bulaşıcı hastalıklarla ilgili olarak önlem alınmakta, ilgili mevzuat çerçevesinde işlemleri ivedilikle yerine getirmektedir

Bakanlığımızca birçok arı ıslahı projeleri yürütülmektedir. 2003 yılından beri Ülkesel Arıcılık Projesi kapsamında "Yerli Ekotiplerin Belirlenmesi ve Islahı" alt projesi bölgelerdeki ekotipleri belirleyerek bölgelere uygun kaliteli damızlık ana arı üretilmesi, bal veriminin artırılması amacıyla halen İzmir ve Ordu illerinde bulunan enstitülerce yürütülmektedir. Proje kapsamında; Ege Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü tarafından yürütülen "İzmir Yöresi



T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Bal Arılarında Saf Hat Oluşturma Çalışmaları Projesi”nde 2013 yılında damızlık ana arı üretim izni alınmıştır. Üretilen damızlık materyalin 2019 yılında tescili yapılmış ve “ Efe Arısı” adı verilmiştir. Efe arısının ıslah, damızlık üretim ve koruma çalışmaları 2020 yılından itibaren devam etmektedir.

Evcil Hayvan Genetik Kaynaklarının Tesciline İlişkin Yönetmelik kapsamında Kafkas Arısı 2004 yılında, Efe ve Gökçeada arı ekotipleri 2019 yılında, Anadolu Arısı, Trakya ve Hatay Arı Ekotipleri 2020 yılında ve Muğla ve Yığılca Bal Arısı Ekotipleri 2022 yılında Resmi Gazete’de yayımlanarak tescil edilmiştir. Bu bağlamda koruma altına alınan Kafkas Arısı ile ilgili olarak Artvin ilinde 71 arıcıya ait 4.399 koloni ve Ardahan ilinde 92 arıcıya ait 4.780 adet koloniye verilen destekler devam etmektedir.